

بیماری فیبروکیستیک سینه را بشناسید

حال ناخوش هورمون‌ها!

بهاره جالوند

امروزه خانم‌ها به نسبت گذشته بیشتر به سلامت خود اهمیت می‌دهند و بسیاری از آنها ضمن توجه به توصیه‌های پزشکی، معاینات دوره‌ای را نیز انجام می‌دهند. با توجه به این که سرطان سینه جزو آن دسته از سرطان‌هایی است که می‌توان آن را در مراحل اولیه تشخیص داد، بسیاری از خانم‌ها نسبت به این عضو از بدن خود توجه کافی دارند و هر نوع توده یا علائم غیر عادی را جدی می‌گیرند و به پزشک مراجعه می‌کنند. اما همه توده‌هایی که در سینه ایجاد می‌شود، الزاماً بدخیم نبوده و به شرط تایید ماهیت توده توسط پزشک و تحت نظر بودن، مشکلی را برای فرد ایجاد نمی‌کند. یکی از توده‌های خوش خیم سینه، کیست یا بیماری فیبروکیستیک است. **دکتر فرامرز کریمیان**، متخصص جراحی عمومی و عضو کالج جراحان آمریکا، شمارا با این توده‌ها آشنا می‌کند.

عامل اصلی ابتلا را بشناسید

شاید برخی افراد تصور کنند که اندازه سینه تأثیری در ابتلا به کیست دارد در حالی که این باور نادرست است. مهم‌ترین دلیل ابتلا به بیماری فیبروکیستیک، تغییرات هورمونی است و این تغییرات هورمونی به دلایل زیادی می‌تواند به وجود بیاید. گاهی مصرف داروهای هورمونی به ویژه مصرف خودسرانه قرص‌های ضد بارداری می‌تواند باعث ابتلا به بیماری فیبروکیستیک سینه شود. البته در برخی از خانم‌هایی که زیر نظر پزشک داروهای هورمونی استفاده کرده‌اند، بهبود علائم دیده شده است که این مساله می‌تواند به برطرف شدن اختلال هورمونی برگردد. گاهی در برخی از خانم‌ها به دلیل تغییرات هورمونی ناشی از بارداری، علائم بیماری فیبروکیستیک کاهش پیدا می‌کنند و حتی ممکن است از بین بروند. اما در برخی خانم‌ها به دنبال بارداری، تغییری در علائم ایجاد نمی‌شود.

بیماری فیبروکیستیک چیست؟

یکی از مشکلات شایعی که بسیاری از خانم‌ها به آن دچار می‌شوند، بیماری فیبروکیستیک سینه است. کیست سینه به دلیل تغییرات در بافت پستان (سینه) به وجود می‌آید. کیست‌های داخل سینه در اندازه‌های مختلفی مشاهده می‌شوند به گونه‌ای که ممکن است آنقدر کوچک باشند که تنها با میکروسکوپ دیده شوند یا اندازه‌شان به چند سانتی‌متر برسد. کیست، یک حفره توخالی است که در آن مایع رقیق نسبتاً شفاف یا به رنگ کاهی یا سبز وجود دارد. به طور کلی، ابتلا به این کیست در اوایل دوران باروری، ۲۰ تا ۳۰ سالگی و نزدیک به دوران یائسگی، ۵۰ تا ۵۵ سالگی شایع‌تر است.

درمان را جدی بگیر

کیست‌های سینه مشکل چندانی را برای فرد به وجود نمی‌آورند ولی افرادی که به این نوع کیست‌ها مبتلا هستند باید تحت نظر پزشک متخصص جراحی عمومی باشند و هر شش ماه تا یک سال، برای معاینه و بررسی به پزشک مراجعه کنند. این دسته از افراد مثل همه خانم‌ها باید معاینات دوره‌ای ماهانه را که پزشک به آنها می‌آموزد، در منزل انجام بدهند تا در صورت مواجه شدن با موارد مشکوک، برای بررسی دقیق، زودتر به پزشک مراجعه کنند. برای درمان افراد مبتلا به بیماری فیبروکیستیک، پیش از هر چیز از نظم قاعدگی باید اطمینان حاصل کرد. در صورت نامنظم بودن قاعدگی، این افراد به پزشک متخصص زنان ارجاع داده می‌شوند تا این مشکل بررسی و درمان شود. با برطرف شدن مشکل قاعدگی نامنظم، شدت فیبروکیستیک سینه، کاهش پیدا می‌کند. بعد از حل این مساله، برای فرد ویتامین (E) تجویز می‌شود. بسیاری از بیماران بعد از مصرف این ویتامین، اظهار می‌کنند که وضعیت‌شان بهتر شده و علائم آزاردهنده‌شان کاهش یافته است. چنانچه ویتامین (E) موثر واقع نشود، عصاره گل مغربی در قالب دارو برای فرد تجویز می‌شود. این عصاره، جنبه درمانی دارد در نتیجه افراد به صورت خودسرانه یا با هدف پیشگیری، نباید از این عصاره استفاده کنند. در نهایت اگر از موارد یادشده نتیجه‌ای برای بیمار حاصل نشود، از داروهای هورمونی کمک گرفته می‌شود و برای برخی افراد، داروهای ضد هورمونی تجویز خواهد شد که تجویز هریک از این داروها به وضعیت و شرایط بیمار بستگی دارد و از هر فرد به فرد دیگر، متفاوت است.

کمک گرفتن از سوزن!

گاهی اندازه کیست‌ها به قدری بزرگ است که دارو درمانی به تنهایی کافی نیست. در چنین شرایطی از روش دیگری برای بهبود وضعیت بیمار، کمک گرفته می‌شود که این روش تخلیه کیست با سوزن است؛ به عبارت روشن‌تر داخل کیست توسط یک سوزن به شیوه‌ای خاص تخلیه می‌شود. اگر مایعی که با این روش خالی می‌شود دارای خون باشد یا با این روش از بین نرود و علائم دیگری هم مطرح باشد، باید برای بیمار نمونه برداری انجام داد تا ابتلا به سرطان سینه، رد شود. شاید برخی خانم‌ها بر این باور باشند که وارد شدن سوزن داخل سینه برای خارج کردن مایع داخل کیست، خودش می‌تواند باعث مشکلات جدید و حتی بدخیمی شود، در حالی که این باورها همگی نادرست است و اگر این کار توسط پزشک متخصص جراحی عمومی صورت بگیرد، هیچ مشکلی فرد را تهدید نخواهد کرد. به طور کلی، کیست‌ها را با جراحی خارج نمی‌کنند و تنها در موارد استثناء و بسیار کم که مشکلی مطرح باشد، این کار انجام خواهد شد.

در انتظار درد

کیست‌های سینه می‌توانند با علائمی همراه باشند که مهم‌ترین آن، درد است. همچنین سفت و حساس شدن سینه، در خانم‌هایی که مبتلا به فیبروکیستیک هستند، وجود دارد. اگر اندازه کیست بزرگ باشد، خانم‌ها در معاینات دوره‌ای که در خانه انجام می‌دهند، متوجه آن خواهند شد. این توده وقتی لمس می‌شود، درد زیادی را برای فرد ایجاد می‌کند و به طور کلی با نزدیکی شدن به قاعدگی، علائم بیماری فیبروکیستیک افزایش می‌یابد. تشخیص نوع توده، بر عهده پزشک است و خانم‌ها نمی‌توانند به ماهیت توده پی ببرند. پزشک متخصص جراح عمومی، در معاینه می‌تواند به ماهیت توده پی ببرد و در بسیاری از موارد، سونوگرافی لازم نیست اما گاهی پزشک برای اطمینان، انجام سونوگرافی را به بیمار توصیه می‌کند. سونوگرافی دقت بالایی دارد و برای کیست‌ها نمونه برداری انجام نمی‌شود و نمونه برداری در شرایطی ضروری است که در کنار کیست، توده مشکوکی دیده شود. بررسی علت درد توسط خود خانم‌ها امکان‌پذیر نیست و برای تشخیص علت درد سینه، باید حتماً به پزشک متخصص جراحی عمومی مراجعه کرد. برای مثال، خانم‌های شیرده نباید درد ناشی از عفونت سینه را که به آن «ماسیت» گفته می‌شود به درد ناشی از کیست ربط بدهند. عفونت سینه باید با دارو و زیر نظر پزشک درمان شود.

